

Cultuur in Culemborg

Theater smeedt banden in wijk Terweijde

Cultuur in Culemborg? Dan denk je aan Theater De Fransche School. Maar ook aan de culturele verscheidenheid van de inwoners van deze Betuwse stad. En hoe die verschillende culturen soms onverenigbaar lijken. Maar nu wordt cultuur juist de verbindende factor!

Marjan van Huijstee (foto midden links) is directeur van Theater De Fransche School in Culemborg. Het theatergebouw aan de Havendijk is het culturele thuis voor podiumproducties en films. De uitschuifbare tribune biedt plaats aan 130 bezoekers. Maar Marjan is niet alleen geïnteresseerd in een volle zaal. Ze brengt ook graag het theater naar buiten. En wil daarmee zoveel mogelijk mensen boeien, raken en binden. Al langere tijd werkt zij aan verschillende manieren om vanuit het theater de inwoners van Culemborg te verbinden met behulp van een gemeenschappelijk project.

CULTUUR ALS VERBINDENDE FACTOR

Marjan beseft dat culturele activiteiten ook heel goed ingezet kunnen worden voor de inwoners van de wijk Terweijde. Deze wijk kwam in 2010 een aantal keren landelijk in de publiciteit toen de verschillende culturele achtergronden van de wijkbewoners tot escalatie leidden. Marjan wil juist dóór cultuur banden smeden tussen de verschillende culturen. Dan brengt Britt Arp (foto links) haar in aanraking met een uniek project van ZID Theater in Amsterdam: Zoet & Zout. Hoe smaken die verschillen ook tot verbinding kunnen leiden! Zoet & Zout is een community art project. Een kunstproject dat groepen mensen met elkaar in contact brengt, aan het werk zet met cultuur en zó verbindt. De

pilot van het project werd uitgevoerd in Amsterdam. Karolina Spaic (foto midden rechts), artistiek directeur van ZID Theater, vertelt wat het project doet en hoe het wordt ingezet in Culemborg. "In 2008 hebben we in Amsterdam-West het pilotproject met groot succes uitgevoerd samen met Stichting LIZE (Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeanen). Het initiatief voor het verbinden van culturele groeperingen door cultuur met een community art project is het idee van ZID Theater. En het is belangrijk samen te werken met maatschappelijke partners, die weten wat er in de verschillende groepen speelt en ervaren wordt. In Culemborg zijn dat onder andere KleurrijkWonen en ELK Welzijnswerk."

BRUGGEN TUSSEN EILANDJES

"Uitgangspunt van het project zijn de verhalen, herinneringen en eertitelen van de wijkbewoners. Door die insteek creëer je tussen de deelnemende bewoners verbondenheid en contact. We hebben in Amsterdam-West gezien dat mensen na afloop van het project veel meer het gevoel hebben van 'dit is onze wijk'. Er ontstaat gemeenschapszin. De nadruk verschuift van de verschillen, naar overeenkomsten en wederzijdse interesses. Mensen hebben van nature toch snel de neiging op 'eilandjes' te opereren, vanuit bijvoorbeeld hun culturele achtergrond. Maar ook wel vanwege

verschillende beroepen of zelfs verschillende scholen waar hun kinderen naartoe gaan. Met het Project Zoet & Zout slaan we bruggen tussen al die eilandjes."

ZOET & ZOUT

Sebo Bakker (foto rechts), acteur en docent bij ZID Theater, legt uit dat theater bij uitstek geschikt is om die verbindingen te leggen. "Je werkt in het theater heel erg vanuit emotie en expressie. Acteurs leren altijd te putten uit eigen ervaringen en te werken vanuit hun gevoelens. Dat laten we de mensen die aan dit project deelnemen ook doen. Ze werken vanuit hun eigen belevenissen. Daar komt ook deels de naam van het project uit voort. Zoet & Zout staat voor de dingen die je belééft en kunt proeven van elkaar. Het staat ook voor uitersten, die je toch bij elkaar kunt brengen. Iedereen wordt op zijn eigen manier bij het project betrokken. De één staat op het toneel, de ander krijgt een meer ondersteunende functie. Zo maken we verschillende scènes met de wijkbewoners. Het is niet het belangrijkste dat iedereen die meedoet ook daadwerkelijk tijdens de uitvoering op het toneel staat.

Het gaat erom dat er een gezamenlijk iets tot stand wordt gebracht. Waarbij het gehele proces dient als manier om dichterbij elkaar te komen. Als mensen en als culturen. Parallel aan de workshops voor volwassenen, zetten we een traject voor kinderen in. Zodat ook zij kennis kunnen maken met het toneel en met elkaar."

DUURZAAM EFFECT

Inmiddels is een begin gemaakt met het werven van deelnemers voor de workshops. "Er is zeker animo", zegt Marjan van Huijstee. "Niet alleen om mee te doen, maar ook om het project te ondersteunen. Zoals Rabobank West Betuwe dat doet met een financiële bijdrage vanuit het Coöperatiefonds." Het mooie volgens Britt Arp is dat het project duurzaam is: "Het is niet een kwestie van 'de karavaan komt langs en dat was het dan'. Er wordt iets gegeven en overgedragen. Er blijft écht iets van achter. Dat hebben we gezien in Amsterdam-West. En daar gaan we voor in Culemborg."